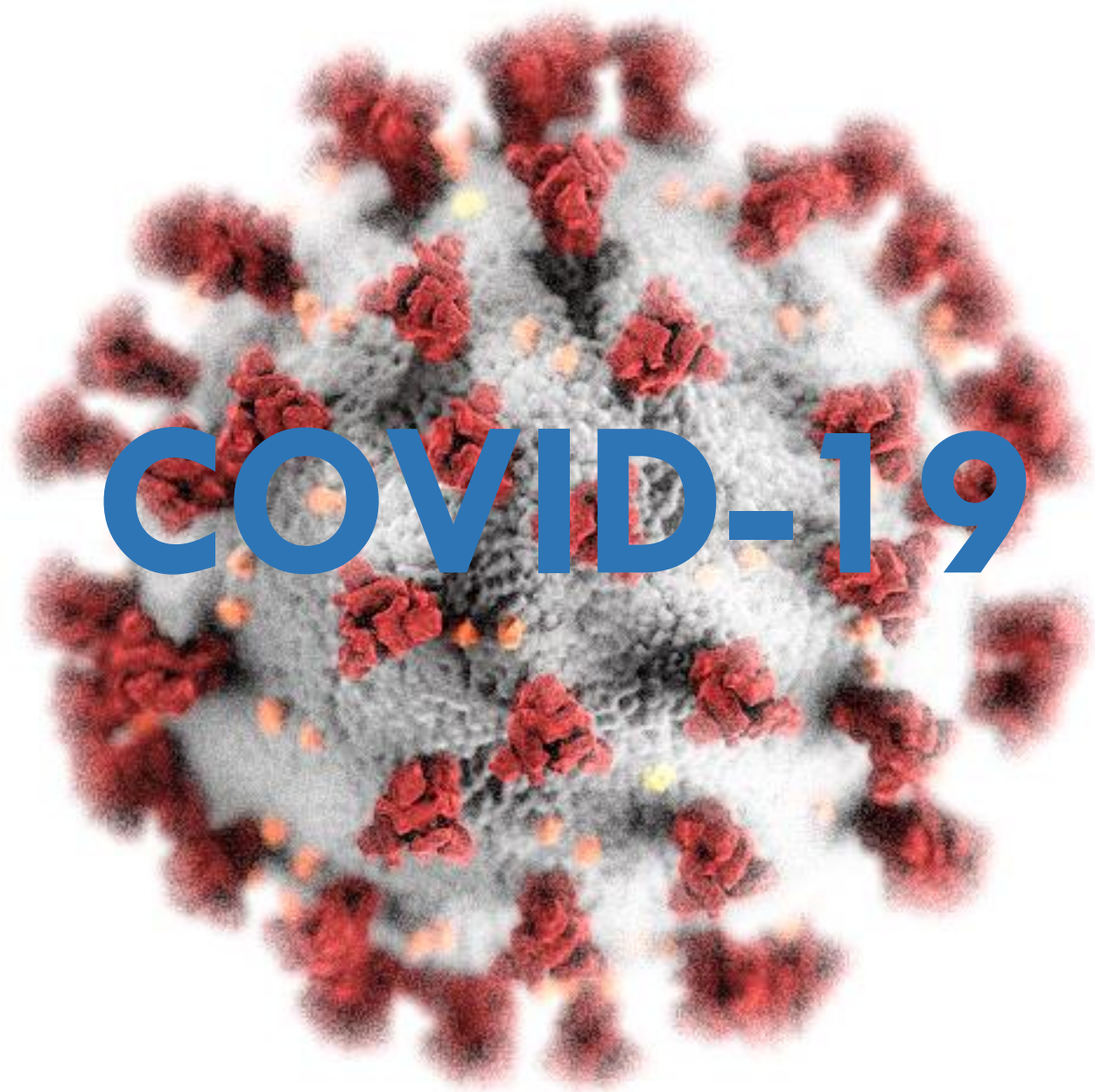

UROLA KOSTAKO
UDAL ELKARTEA

COVID-19

COVID-19

- **Arrisku biologikoak.**
- **Arriskuak nola ebaluatu eta kontingentzia plana**

Aurkezpena

Data: 2020-05-19/20/21

UROLA KOSTAKO
UDAL ELKARTEA

Webinar COVID-19

PROIEKTUAREN FITXA

Izenburua

COVID-19: Arrisku biologikoak. Arriskuak nola ebaluatu eta kontingentzia plana

Egile eta kudeatzailea:

Urola Kostako Udal Elkarteak (Aia, Getaria, Orio, Zarautz eta Zumaiako Udalak)

Diru-laguntza:

Kontratutako aholkularitza-etxea

Tinkatu Aholkularitza
Hizlaria: Eduardo Arana

Garatzeko epea

2020ko Maiatzak 19/20/21

Oraintsu aurkitu den koronabirusak, COVID-19 koronabirus gaixotasuna eragiten du.

Zer da koronabirusa?

Koronabirusak, birus-familia zabala dira, eta animalian zein gizakiengan gaixotasunak sor ditzakete.

Gizakiengan, arnas infekzioak sortzen dituzte, hotzeria arruntetik hasi eta gaixotasun larriagoetaraino, hala nola Ekialde Ertaineko arnas sindromea (GMS) eta arnas sindrome akutu larria (SAS).

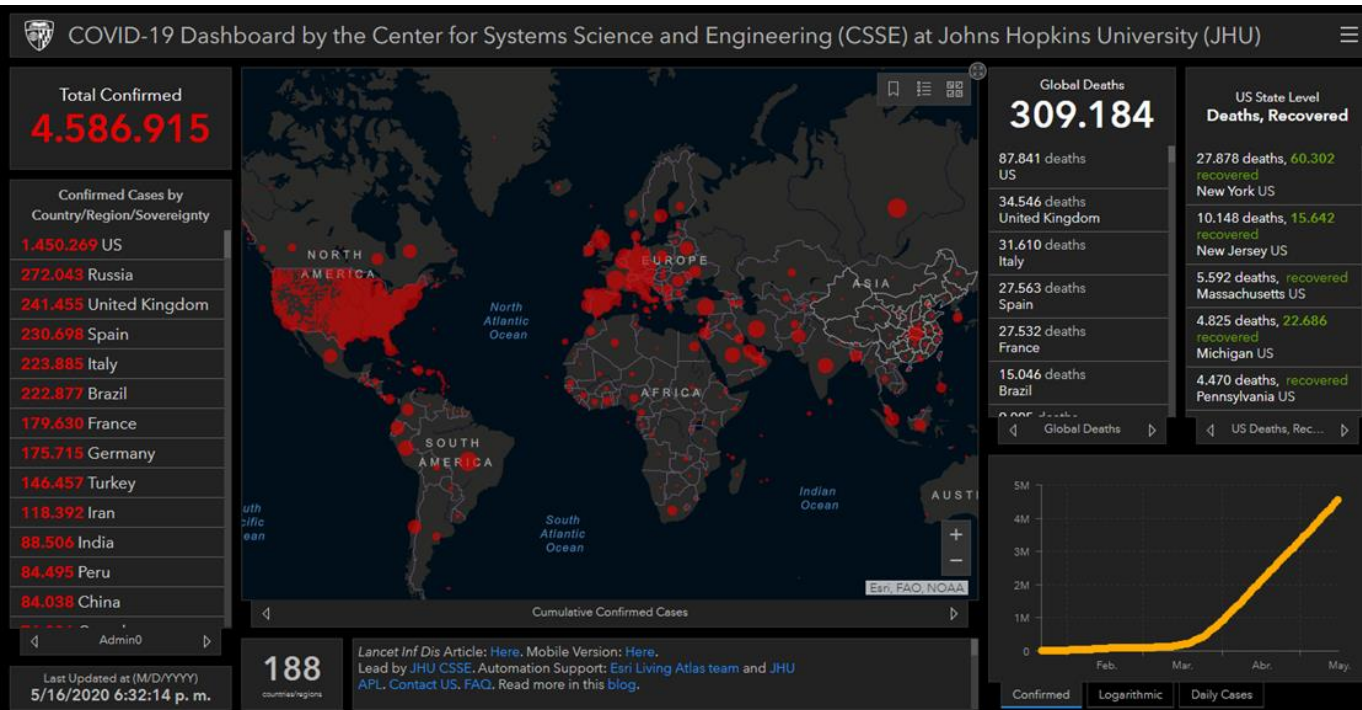
Zer da COVID-19a?

Birus berri hori eta eragiten duen gaixotasuna ezezagunak ziren 2019ko abenduan Wuhanen (Txina) agerraldia hasi baino lehen.

Gaur egun, COVID – 19a mundu osoko herrialde askori eragiten dion pandemia da.

Confirmed cases by country/region

RAE-ren arabera (Real Academia Española)

Pandemia

Del gr. πανδημία pandēmía 'reunión del pueblo'. **"Herriaren bilera"**.

1. f. Med. Gaixotasun epidemikoa, herrialde askotara hedatzen dena edo herri edo eskualde bateko ia gizabanako guztiei erasotzen diena.

<https://coronavirus.jhu.edu/map.html>

Pandemia bat 100 urte geroago

1918ko gripe pandemia, gripe espainiarra ere deitua, gizakiaren historiako pandemiarik suntsitzaileena da, urte bakar batean 20 eta 40 milioi pertsona artean hil baitzituen.

Gaixotasuna, lehen aldiz, 1918ko martxoak 4an jakinarazi zen.

1920an desagertu zen gripearen epidemia handiena, hasi bezala, beste arrazoi batzuen artean bizirik atera ziren gehienak immunizatuta zeudelako.

Síntomas más comunes

Annals of Internal Medicine

egunkariaren arabera, **koronabirus** berriaren **inkubazio** aldia **5 eguneko** da.

Espainiako Osasun Ministerioaren arabera, sukarra, eztula eta arnas falta "2 egunetan" ager litezke.

SUKARRA

ONDOEZ
OROKORRA

EZTUL LEHORRA
ETA
DOMINISTIKUAK

AIRE FALTAREN
SENTSAZIOA

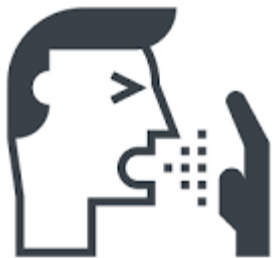

Nola transmititzen da

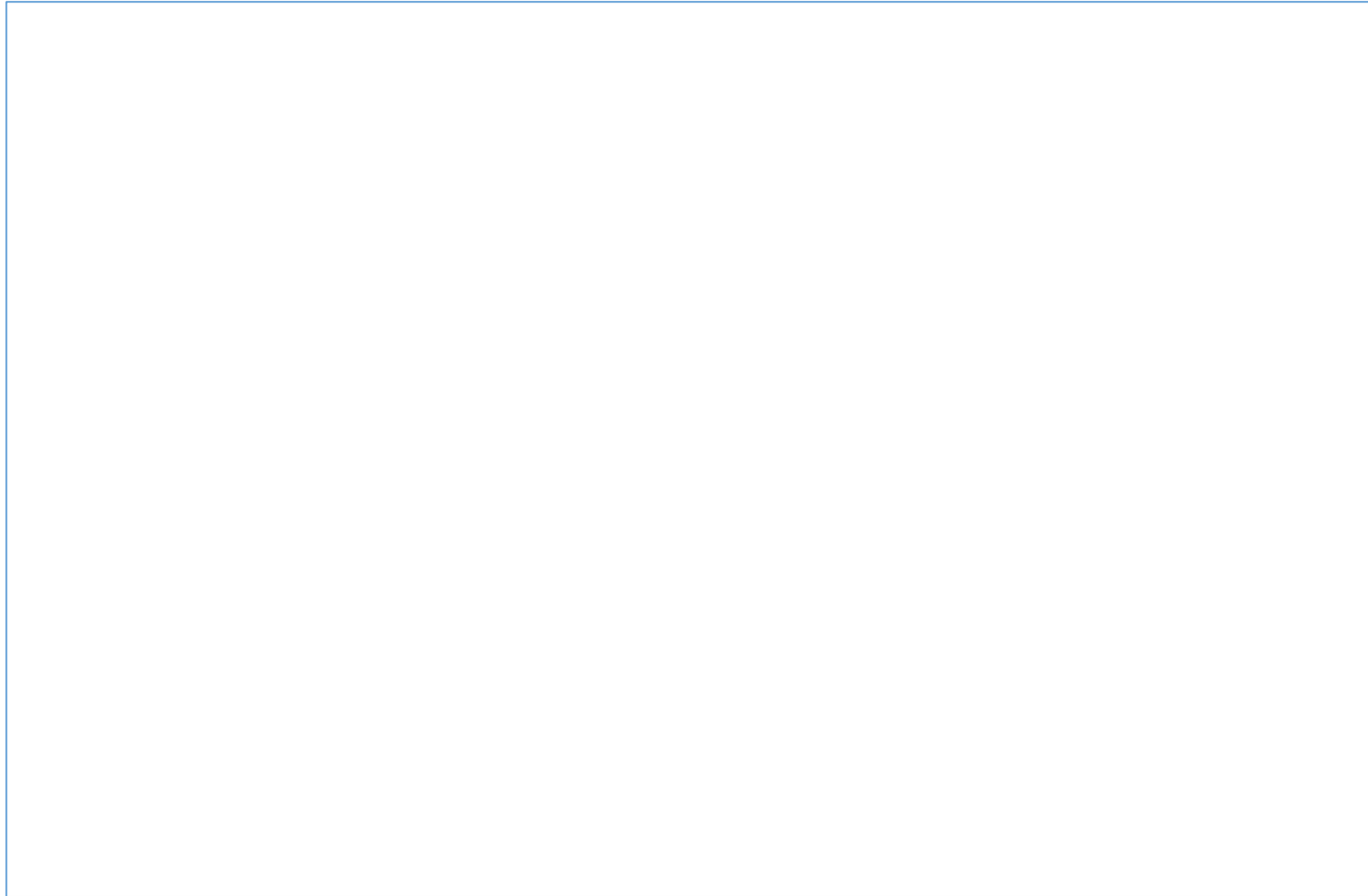
Oraindik gaixotasunari buruzko ezjakintasun handia dagoen arren, gizakien arteko transmisioa arnas jariakinekin kontaktu estua izateagatik gertatzen da.

Kutsatutako **gainazalekiko kontaktua** ere infekzio-fokua izan daiteke.

Nola transmititzen den airez

The Journal of Hospital Infectionek egindako ["Persistence of coronaviruses on inanimate surfaces and their inactivation with biocidal agents"](#) ikerketaren arabera:

- **Aluminioa** (adibidez, latak): koronabirusak **bi eta zortzi ordu** bitartean iraun dezake bustita.
- **Kobrea: lau ordu.**
- **Kartoia** (kaxak eta ontziak): **egun bat.**
- **Altzairua** (mahai-tresnak): **bi egun** arteko prebalentzia.
- **Egurra** (altzariak) y **kristala** (lehioak): koronabirusak **lau egunetan** iraun daiteke.
- **Papera: lau edo bost egun** artean.
- **Plastiko** (sukaldeko tresnak, ontziak): **bost egun.**
- **Zeramika** (dekorazio-elementuak edo baxerako objektuak): **bost egun**

UROLA KOSTAKO
UDAL ELKARTEA

Kontaktu bidez nola transmititzen den

Webinar COVID-19

Arriskuak

Negozia ixtea kutsatzeagatik.

Berrogeialdia: langileak eta/edo bazkideak.

Berriz irekitzearen kostua (ekonomikoa eta soziala)

Arrisku-esposizioa: SARS-CoV-2 birusak eragindako infekzio-kasu posible, probable edo baieztatu batekin **kontaktu estua sor daitekeen lan-egoerak.**

Arrisku txikiko esposizioa: gerta daitekeen edo baieztatu den kasu batekin izan daitekeen erlazioak kontaktu esturik ez duen lan-egoerak.

Esposizio baxu probablea: jendearentzako zuzeneko arretarik ez duten langileak, edo 2 metro baino gehiagoko distantziara daudenak, edo kontaktua saihesten duten babes kolektiboko neurriak dituztenak.

Sortutako eta inportatutako arriskuak

Generados:

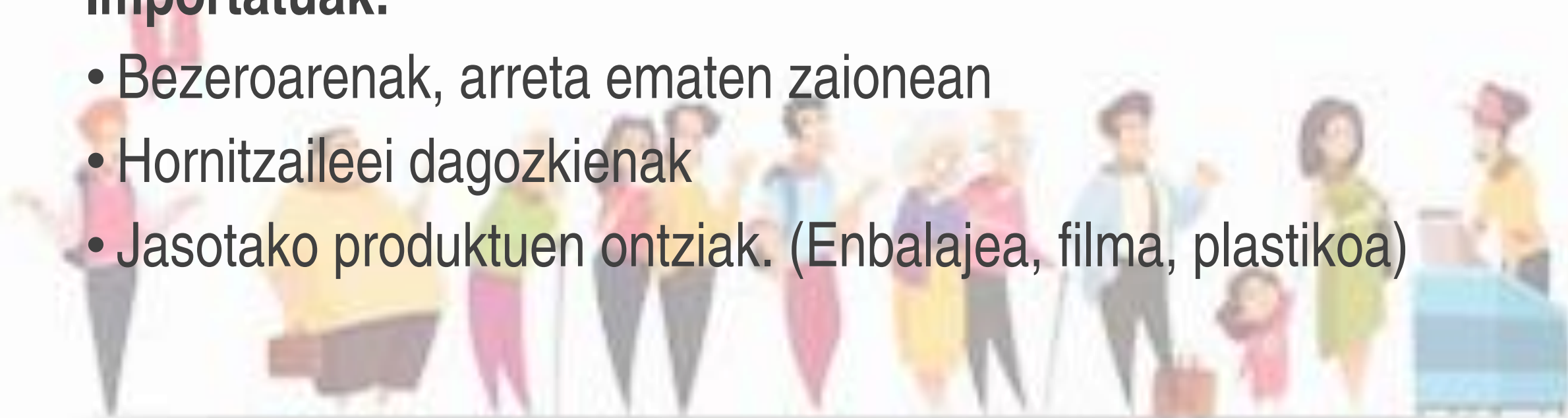
Sortuak:

- Bezeroari arreta emateko prozesua
- Garbitzeko eta desinfektatzeko prozesua
- Produktuak jasotzeko eta biltegiratzeko prozesua
- Elaborazioak, produktuaren aurkezpena, etab.

Sortutako eta inportatutako arriskuak

Importatuak:

- Bezeroarenak, arreta ematen zaionean
- Hornitzaileei dagozkienak
- Jasotako produktuen ontziak. (Enbalajea, filma, plastikoa)

0 arriskua ez da existitzen

Gaur egun arazo bat ez zen egunerokoa agian kutsatzeko foku potentzial bat da

- **Arriskuak minimizatzea**
- **Arriskuak neurriekin dibertsifikatzea:**
  1. **Antolakuntzakoak**
  2. **Babes pertsonala**

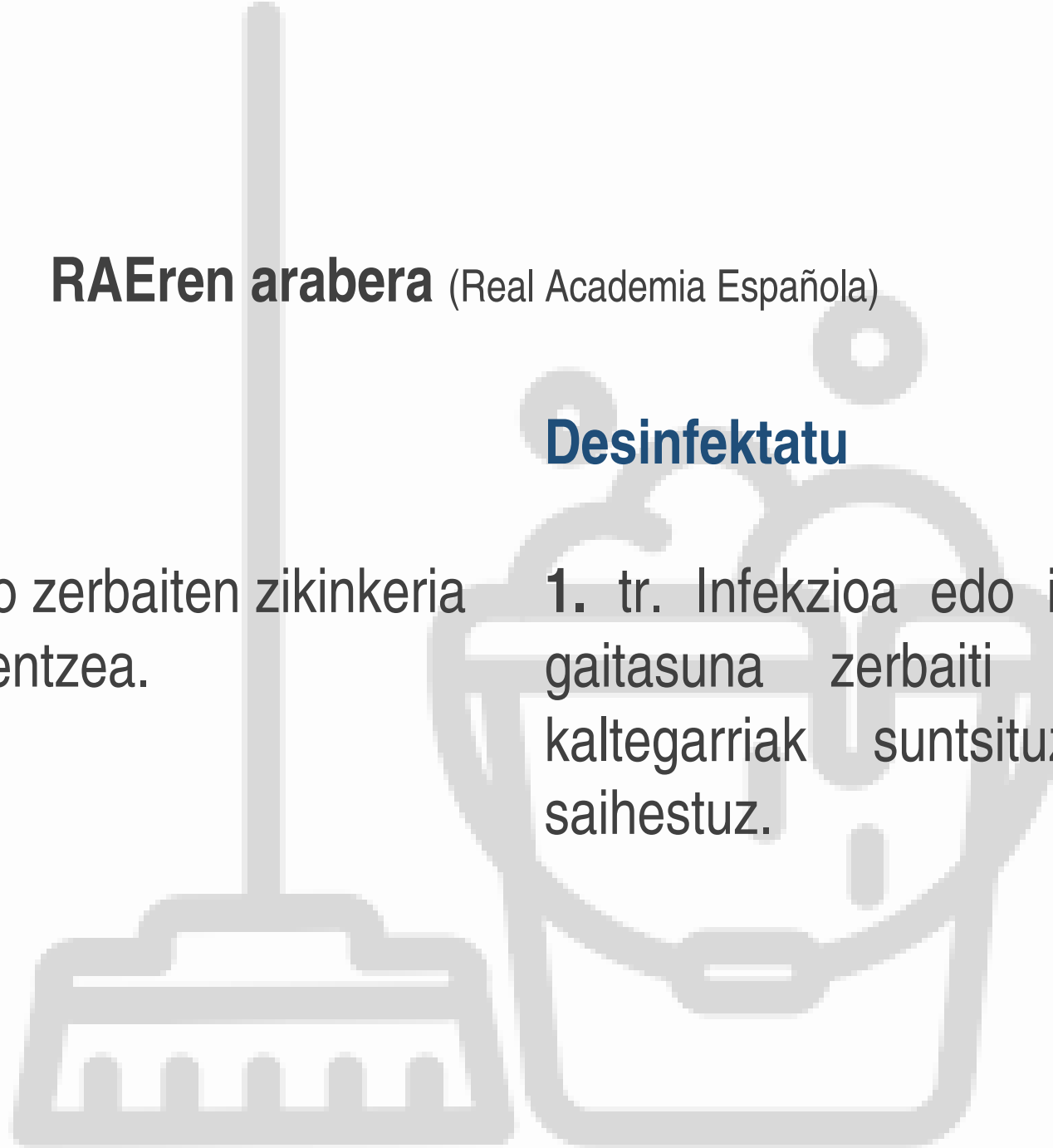
RAEren arabera (Real Academia Española)

Garbitu

1. tr. Norbaiten edo zerbaiten zikinkeria edo immunitatea kentzea.

Desinfektatu

1. tr. Infekzioa edo infekzioa eragiteko gaitasuna zerbaiti kentzea, germen kaltegarriak suntsituz edo garatzea saihestuz.

Neurri orokorrak (Langileak)

- Laneko Arriskuen Plana (LAP) betetzea.
- Eskuak gel hidroalkoholikoarekin edo urarekin eta xaboiarekin garbitzea.
- 2 m pertsonen artekoa, baizik eta norbera babesteko ekipamendua NBE (prestakuntza).
- Aztarnarik gabeko fitxaketak. Kendu edo desinfektatu egiten da erabilera bakoitzean.
- Txandak antolatzea eta pertsonen arteko distantzia ziurtatzea.
- Baita langileen aldagela, armairu eta komunetan eta erabilera arrunteko beste edozein eremutan ere.
- Pertsonen zein langileen bat-etortze masiboa saihestea.

Neurri orokorrak (garbiketa / desinfekzioa)

- Arreta berezia erabilera arrunteko eremuetan eta ukipen-azalera ohikoenetan.
- Armairuak eta aldagelak barne.
- Garbiketa bakoitza, NBE eta erabili eta botatzeko ekipamenduak, poltsa independentera. Eskuak garbitzea.
- **Lanpostu partekatuak**, txanda-aldaketa bakoitza.
- Uniformeak edo norberaren arropa, eguneroko garbiketa
- Lokala egunero aireztatu.
- Igogailuak eta karga-jasogailuak, Argi bere erabilerakin.
- Komunak, mendekotasuna duen pertsona bat izan ezik. Garbiketa aldiro.
- Txartelarekin eta argi datafonoarekin eta saltokiko terminalarekin, erabilera bakoitzean garbitu.
- Paperontziak eta zabortegiak, ahal dela pedalarekin.

COVID-19aren gakoa, espacio itxietan

- Edukiera txikia
- Esposizio laburra
- Aireztapena

Ostalaritza eta jatetxeak 1 Fasea

Ostalaritzako establezimenduetako eta jatetxeetako **aire zabaleko** terrazak berriz irekitzea

- Estali gabeko espazio oro edo estalita dagoen eta **gehienez ere bi horma dituenak**, horma edo paramentuz **inguratuta** dagoen espazio oro.
- **Aurreko urtean baimendutako** mahaien% 50era mugatuko da, dagokion udal-lizentzian oinarrituta.
- Gehieneko okupazioa **hamar pertsonakoa** izango da mahai edo mahai multzo bakoitzeko. Horretarako erabiltzen den mahaiak edo mahai multzoak pertsona kopuruaren arabekoak izan beharko du, eta **pertsonen arteko gutxieneko segurtasun-distantzia errespetatzea ahalbidetu** beharko du. (Gutxienez 2 m)

Ostalaritza eta jatetxeak 2. Fasea

Lokal barruan kontsumoa berriz irekitzea

Diskoteken eta gaueko aisialdiko tabernen lokalak izan ezik

- Lokalaren barruko edukiera% 40ra mugatuko da.
- Mahaian eserita edo mahaiak multzokatuta eserita kontsumitzea.
- Ahal dela, aldez aurretik erreserbatuta.
- Lokalaren barruan eramateko janaria eta edaria eska daiteke,.
- Bezeroak **DEBEKATUTA** dauka barran autozerbitzua egitea.
- Gela hidroalkoholkoa lokalaren sarreran eta komunetan
- **Zerbitzu libreko** produktuak eskaini ahal izango dira, bai freskoak bai aldez aurretik prestatuak, bezeroen erabilera askerako, **betiere babes-pantailaz lagundua bada, ambientearen kontaktutik ez izateko behar bezala zaindutako banakako platerkaden eta/edo monodosiaren bidez.** (Taper-ak, hutsean ontziratutakoak, etab.)
- Terraza, 1. fasean bezala
- Komunak, 1. fasean bezala.

Higiene eta prebentzio neurriak

- Terrazako ekipamendua garbitzea eta desinfektatzea.
- Erabilera bakarreko mahai-zapiak. (Erabili eta botatzeko edo* ez)
  - Erabilera bakoitzean aldatu behar dira, eta erabili eta botatzeko ez badira, egunero garbitu.
- Bezeroaren eskura dagoen gela hidroalkoholikoa, **erabiltzeko moduan**.
- Bezeroak bete beharreko eskaerarik edo eskuko kartarik ez.
- Ontziteria, beirateria, mahai-tresnak eta abar **esparru itxietan** biltegitratuko dira.
- Autozerbitzuko produktuak (eskuzapiak, ozpinak, etab.) kendu egingo dira, bakarrik erabili eta botatzeko monodosia.
- Bezeroek komunak banan-banan erabiltzea, mendekotasun pertsonak izan ezik.
  - Erabilera bakoitzean garbitzea eta, gutxienez, egunean 6 aldiz garbitzea.

Hotelak, landa-turismoa, ostatuak 1 Fasea

- Bezero-mugarik gabe.
- Ereku orokorrak itxiak.
- Ereku itxiak eta erabilera-eremuak argi identifikatzea.
- Jangela itxita. Gela-zerbitzua izan ezik.
- Pertsonen arteko distantzia harreran/atezaintzan.
- Garbiketa-prozedura dokumentatu bat izango du (egon beharko luke jadanik).
- Arreta berezia geletako hondakinekin. (Kutsadura-fokua)
- Gutxienez **bi ordutik behin** garbitu eta desinfektatuko dira hainbat pertsonak manipulatu edo kutsa ditzaketen pasabideetako objektu eta gainazal guztiak, hala nola igogailu edo makinaren botoiak, eskailera-eskudelak, ateen tiragailuak, txirrinak, konketa partekatuetako txorrotak.

Hotelak, landa-turismoa, ostatuak 2. Fasea

- Eremu arruntak % 30eko edukierara irekita
- Jangelaren edukieraren % 40ra irekitako
- Ostalaritzaren edo jatetxeen arau berberak.
- Ekitaldi edo gimnasioetarako espazioak 2 ordu lehenago aireztatu behar dira.
- Gune bakoitzaren edukierak egokia izan behar du.
- Animazio-jarduerak edo talde-eskolak gehenez ere hogei pertsonako edukierarekin diseinatu eta planifikatu beharko dira.
- Pertsonen eta animatzailearen edo entrenatzailearen arteko gutxieneko segurtasun-distantzia.
- Ahal dela, aire zabalean, eta objektuen trukea saihestuko da
- Animazio-jardueretan erabilitako objektuak eta materiala desinfektatzea, erabilera bakoitzaren ondoren
- Igerilekuak, spak eta gimnasioak irekitzea aurretiko hitzorduarekin % 30eko edukierarekin, eta beti 2 m-ko segurtasun-distantziarekin.
- Berdegunea %30eko edukiera eta 2 m-ko distantziarekin.

Kontingentzia plana

- Kontingentzia-plana enpresako baldintza operatibo arrunten ordeztu prozedura eta jarraibideen multzoa da.
1. SARRERA DESKRIPTIBOA
  2. ARRISKUAREKIKO ESPOSIZIOA ETA ARRISKUAREN BALIZKO HEDAPENA, GUTXIENEZ 3 MAILATAN MURRIZTEKO BEREHALAKO NEURRI OROKORRAK
  3. PREBENTZIO-NEURRIAK PLANIFIKATZEA, EBALUATUTAKO ARRISKUAREN ARABERA
  4. KONTROL-MEKANISMOAK

Kontingentzia plana

Arrisku-esposizioa: SARS-CoV-2 birusak eragindako infekzio-kasu posible, probable edo baieztatu batekin **kontaktu estua sor daitekeen lan-egoerak.**

Arrisku txikiko esposizioa: gerta daitekeen edo baieztatu den kasu batekin izan daitekeen erlazioak kontaktu esturik ez duen lan-egoerak.

Esposizio baxu probablea: jendearentzako zuzeneko arretarik ez duten langileak, edo 2 metro baino gehiagoko distantziara daudenak, edo kontaktua saihesten duten babes kolektiboko neurriak dituztenak.

Gogora dezagun gutako bakoitza beste negozio batzuetako bezeroak ere bagarela, eta nola transmititu behar dugun segurtasuna bi norabideetan, bakoitzak birusa transmititzeko arriskuan egiten dugunaz jabetuz.

Mila esker / Gracias

2. Saioa: Covid-19. Antolaketa neurriak eta neurri espezifikoak nire negozioan.
3. Saioa: Babes ekipamendua: taldekakoa zein banakakoa